



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

03 07 2024

м. Київ

№ 948

Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, пункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 року № 584), та погодження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 12 (62) від 25 червня 2024 року),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація галузі знань 02 Культура і мистецтво для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – стандарт вищої освіти), що додається.

2. Увести в дію стандарт вищої освіти, затверджений цим наказом, з 2024/2025 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького М.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України

03 07 2024 № 948

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Третій рівень (освітньо-науковий)</u> (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ</u> (назва ступеня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</u> (код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2024

I Преамбула

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 08 2024 р. № 948.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація науково-методичної комісії № 2 Культура і мистецтво Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Печенюк Таміла Григорівна, <i>голова підкомісії;</i>	професор кафедри художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України
Касьяненко Тамара Анатоліївна, <i>секретар підкомісії; секретар науково-методичної комісії № 2 Культура і мистецтво</i>	учений секретар Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, заслужений працівник освіти України, кандидат філологічних наук, доцент
Паньок Тетяна Володимирівна, <i>заступник голови підкомісії;</i>	професор кафедри образотворчого мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук
Оляніна Світлана Валеріївна	завідувач кафедри графіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», доктор мистецтвознавства, професор;
Шуліка В'ячеслав Вікторович	доцент кафедри реставрації станкового та монументального живопису Харківської державної академії дизайну і мистецтв, кандидат мистецтвознавства

Стандарт розглянуто і схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація науково-методичної комісії №2 Культура і мистецтво сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 1 від 26.02.2024 р.

Фахову експертизу проводили:

Тарасенко Ольга Андріївна	доктор мистецтвознавства, професор кафедри образотворчого мистецтва Південноукраїнського
------------------------------	--

	національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського
Кротова Тетяна Федорівна	доктор мистецтвознавства, професор кафедри мистецтва та моделювання костюму Київського національного університету технологій і дизайну
Юр Марина Володимирівна	доктор мистецтвознавства, проректор з наукової роботи Київської академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну ім. М. Бойчука

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол №1 від 17.01.2023 р.).

Методичну експертизу здійснювали:

Володимир Іларіонович ЛУГОВИЙ	доктор педагогічних наук, професор; головний науковий співробітник відділу дослідницької діяльності університетів Інституту вищої освіти НАПН України; дійсний член НАПН України, перший віце-президент НАПН України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+;
Жаннета Василівна ТАЛАНОВА	доктор педагогічних наук, професор; менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні; головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України; координатор експертної групи;
Оксана Петрівна ВОРОБІЙОВА	кандидат наук з державного управління, старший дослідник, старший науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України.

Стандарт розглянуто Міністерством культури та інформаційної політики України та Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень й пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Науково-методичної комісії № 2 Культура і мистецтво сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. (протокол № 2 від 22.03.2024 р.).

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 25.06.2024 р. № 12 (62).

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Форми здобуття освіти	Очна (денна), заочна
Освітня кваліфікація	доктор філософії з образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Доктор філософії Галузь знань – 02 Культура і мистецтво Спеціальність – 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> сукупність феноменів і проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва, розвиток і сучасний контекст образотворчого і декоративного мистецтва, наукові засади експертизи, атрибуції та реставрації творів мистецтва, візуальні форми творчого вираження, теорія, історія, техніки, виконання та виробництво в образотворчому мистецтві, декоративному мистецтві, реставрації, методологія наукових досліджень культури і мистецтва.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здобувачами вищої освіти здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, принципи, концепції образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації, наукові засади експертизи, атрибуції та реставрації творів мистецтва.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи і методики експертизи, атрибуції та реставрації творів мистецтва, техніки і технології виконання та виробництва в образотворчому і декоративному мистецтві, реставрації, моделювання візуальних форм творчого вираження, сучасні цифрові технології.</p>

	<i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмне забезпечення, спеціальні засоби та обладнання, що використовуються у науковій, професійній та освітній діяльності у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра.

Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти доктора філософії

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30–60 кредитів ЄКТС.

V Перелік компетентностей випускника рівня доктор філософії

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації на основі системного наукового світогляду,

	<p>професійної етики, загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК02. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК01. Здатність виконувати наукові дослідження у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у мистецтвознавстві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і суміжних галузях.</p> <p>СК02. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК03. Здатність здійснювати експертизу, атрибуцію та реставрацію творів мистецтва на наукових засадах.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті в галузі культури і мистецтва.</p> <p>СК05. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, застосовувати системний підхід та враховувати правові, етичні та інші аспекти під час розв'язання мистецьких задач та проведення досліджень.</p> <p>СК06. Здатність обирати та використовувати оптимальні методи та інструменти наукових досліджень, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.</p>

VI Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання

РН01. Володіти передовими концептуальними та методологічними знаннями у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації та на межі галузей знань та спеціальностей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти методологію досліджень в галузі мистецтвознавства, застосовувати її у власній науковій діяльності та викладацькій практиці. Формулювати й перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, наявні літературні дані.

РН03. Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

PH04. Розробляти та досліджувати концептуальні моделі, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації та дотичних міждисциплінарних напрямках.

PH05. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, в тому числі хмарні технології, методи аналізу даних великої розмірності.

PH06. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість розв'язувати значущі наукові, соціально-культурні та мистецькі проблеми у сфері образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації з урахуванням соціальних, економічних і правових аспектів.

PH07. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з історії розвитку українського і світового образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва і дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів.

PH08. Вільно презентувати й обговорювати усно і письмово результати досліджень, наукові та прикладні проблеми мистецтвознавства державною та іноземною мовами, відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

PH09. Проводити науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, застосовувати інноваційні форми, засоби та технології, здійснювати наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення освітнього процесу, розробляти і викладати навчальні дисципліни з образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації та дотичних напрямів.

PH10. Формулювати методологічну базу власного наукового дослідження, аналізувати й оцінювати його актуальність і значення для культурно-мистецького життя України, світової культури та мистецтва.

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва, або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація повинна бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти (наукової установи).
Вимоги до атестаційного/єдиного державного	

кваліфікаційного екзамену (екзаменів)	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	

VIII Вимоги до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії)

Для міждисциплінарних освітньо-наукових програм для зазначення в освітній кваліфікації спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація обов'язковим є забезпечення набуття здобувачами вищої освіти не менше 50% компетентностей (ЗК01, ЗК02, СК02, СК04, СК05) і не менше 50% результатів навчання (РН01, РН02, РН04, РН06, РН09), визначених цим стандартом за умови, що разом з іншими вимогами освітньої програми вони забезпечують набуття визначеної цим стандартом інтегральної компетентності.

IX Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Професійного стандарту немає
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю Професійного стандарту	

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

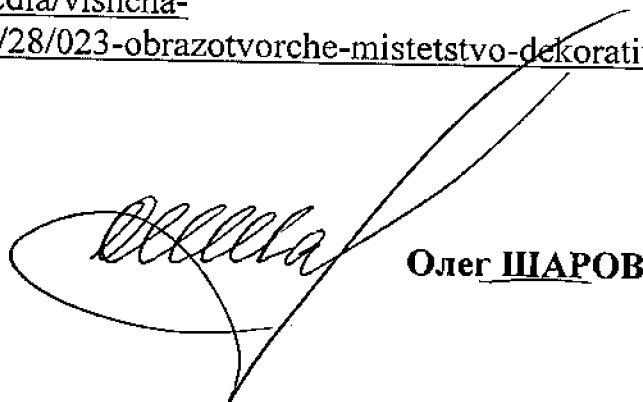
Додаткове регулювання не запроваджено.

XII Перелік нормативно-правових документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 № 341) - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>;

4. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>;
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23 березня 2016 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>;
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-radaministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>;
10. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 р. № 128 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21>;
11. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/023-Obrazotv.mist.dekorat.mist.restavr-bakalavr.28.07.pdf>
12. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для другого (магістерського) рівня вищої освіти <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/023-obrazotvorche-mistetstvo-dekorativne-mistetstvo-restavratsiya-magistr.pdf>

Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти



Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація стосовно:

- обсягу освітніх програм для здобуття освітнього ступеня доктора філософії зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація;
- рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою;
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм.

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Таблиця 1 – позначає відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Таблиця 2 – відповідність результатів навчання компетентностям.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік освітніх компонентів, форм організації освітнього процесу, видів навчальних занять, необхідних для задоволення визначених Стандартом вимог. Наведений в Стандарті перелік компетентностей і програмних результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і програмних результатів навчання, що відображають унікальність програми, спеціалізацію, тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Рекомендовані джерела

1. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): <https://www.datenportal.bmbf.de/portal/en/G294.html#:~:text=ISCED%20was%20developed%20by%20UNESCO,facilitating%20national%20and%20international%20comparisons>.
2. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): <chromeextension://efaidnbmninnibpcjpcglclefindmkaj/http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf>;
3. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and CrossBorder Mobility. URL: http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EQF_Brochure.pdf;
4. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area.;

5. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). [Режим доступу: https://ihed.org.ua/wpcontent/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf];
6. Higher Education in the World 8 - Special issue. New Visions for Higher Education towards 2030. Barcelona, GUNi, May 2022. URL: https://www.guninetwork.org/files/guni_heiw_8_complete_-_new_visions_for_higher_education_towards_2030_1.pdf.
7. TUNING Educational Structures in Europe (Проект Європейської Комісії "Налаштування освітніх систем в Європі (для ознайомлення з прикладами стандартів та вимог до компетеностей для різних предметних областей) <http://www.ehea.info/cid101886/tuning-educational-structures-europe.html> .
8. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя. – Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. – URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysnainformatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertivshchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?download=83:hlosariiterminiv-vyshchoi-osvity-2014-r-onovlenevydannya-z-urakhuvanniam-polozhen-novohozakonu-ukrainy-pro-vyshchuosvitu&start=80>
9. Бахрушин В.Є. Проблеми розроблення стандартів третього рівня вищої освіти в Україні. Освітня аналітика України. 2021. № 4(15). С. 46-59. (Тільки для стандартів 3 рівня): chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://science.iea.gov.ua/wpcontent/uploads/2022/01/EAU_415_2021-full.pdf.
10. Бахрушин В.Є. Стандартизація вимог до вищої освіти, як інструмент забезпечення якості вищої освіти: рівні вищої освіти та предметні області. Освітня аналітика України. 2020. № 2(9). С. 50–66.: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://science.iea.gov.ua/wpcontent/uploads/2020/10/4_Bakhrushin_29_2020_50_66.pdf.
11. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertivshchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?download=82:bolonskyi-protses-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yurashkevych&start=80> .
12. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційноаналітичний огляд – URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertivshchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?download=88:rozvytoksystemy-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>.
13. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. – URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysnainformatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertivshchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?download=84:rozroblennia-osvitnikh-prohram-metodychnirekomendatsii&start=80>.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей/результатів навчання дескрипторам НРК

Кваліфікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння/Навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переосілки вже існуючих знань і професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність автономія АВ1 Демонстрація значної авторитетності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК02		Ум3	К1	АВ2
ЗК03			К2	АВ1
ЗК04	Зн1	Ум3	К1	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	ЗН1	Ум1	К1	АВ2
СК02		Ум2		АВ1
СК03	Зн1	Ум1	К2	АВ1
СК04		Ум1	К1	АВ2
СК05	Зн1	Ум3		АВ2
СК06	Зн1	Ум3		АВ2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності									
	Інтегральна компетентність									
	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6
РН01	+			+	+	+			+	
РН02				+	+			+	+	+
РН03	+				+		+			+
РН04		+	+		+				+	
РН05				+			+			+
РН06		+				+		+	+	
РН07	+			+	+	+				
РН08		+	+				+			+
РН09				+				+		+
РН10			+		+				+	